Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

FLORIN-VASILE ȘOMLEA

MARIA GOLBAN ȘOMLEA

FOLCLOR NEPIERITOR

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

FLORIN-VASILE ŞOMLEA

MARIA GOLBAN ŞOMLEA

FOLCLOR NEPIERITOR

Libris EDITORIAL
Respect pentru oameni și cărți

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ŞOMLEA, FLORIN-VASILE
Maria Golban Somlea. Folclor nepieritor / Florin-Vasile Şomlea. - Braşov : Libris Editorial, 2017
Index
ISBN 978-606-8814-30-8

78
929

Coperta 1: fotografia centrală, Maria Golban Șomlea, 1998
Traducerea în limba engleză: Dorina Ioana Sereș
Text copertă spate: conf. univ. dr. Aurel Bodiu

Director Libris Editorial: Dana Anghelescu
Prefață: conf. univ. dr. Aurel Bodiu
Design copertă: Wizzdesign
Tehnoredactare: Irinel Merlușcă

© Libris Editorial, 2017

Libris Editorial
Str. Mureşenilor, Nr. 14, Braşov, România
Tel: 0268 477 799, Fax: 0268 477 798
E-mail: editura@libris.ro
Web: www.libris.ro

Librăria online **www.libris.ro**

Respect pentru oameni și cărți

Tipărit în România

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

FOREWORD

Maria Golban Șomlea is already known in the artistic world for her reflections upon the rural traditions presented in works and articles from publications and collective volumes and first of all, related to the *traditional folklore costumes* from Transylvania. This synthesis, beyond the classification into an ethnological theory or another, has the resistance point in the documentary material depicted from an area which geographically is named the Northern Transylvania. I will remind two *reference papers*: "The Traditional Romanian Costume from Bistrița-Năsăud" and "The Romanian and Hungarian Costume from Cluj county. Cultural Interferences", along with numerous specialty articles published in volumes, magazines, newspapers.

Maria Golban Șomlea stands out more and more visibly, with elegance and professionalism, in a demanding field, in which many consider that everybody is good at: in common language, that of the *folklore culture*.

Her works, tablets-essays, are like incisions made into a serious world, with reasonable grounds, but also fairy tale and magic, with a logical, tough exactness, with a fascinating beauty and with the feminine delicacy they represent. Through her preoccupation, especially on the field, *Maria Golban Șomlea* is, at the same time a *folklorist and ethnographer*, namely she has the scientific profile of an authentic ethnologist, with confirmed opening towards the anthropological vision upon the rural culture, a hermeneut of values, signs and symbols.

Just like in the field mentioned above in the hermeneutics applied to ethnographical values, the author is a master of shades, the same happens in her studies and articles which tend to remake original meanings of the rural culture. The *Ethnography* is seen by *Maria Golban Șomlea* like a study which assumes not the systemic and systematic comparison of folklore, beliefs and productions of various ethnic groups from cultural interferences, but like a *comparative study* of the various regional manifestations of our folklore. The target is to raise from the particular-

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

ity of some regions of the country (mainly Transylvania) to the general level, with the purpose of discovering the resistance lines which provide philosophical unity and stability to our culture of this type.

As a *TV personality* she produced the TV show „Folclor nepieritor" (*Eternal Folklore*) at NCN TV Cluj-Napoca from August 2001 until August 2011, she presented a contest - TV show at Favorit TV Bucharest between 2006-2007 and the entertainment and folklore show „Un Show cu Gust" (*A Tasteful Show*) at Look TV Cluj-Napoca in 2015.

She initiated, *produced and presented* various shows, festivals and cultural events, trying to restore the *rural culture,* now transferred into museums and books, into reality, showing that even today at this beginning of century and millennium, it is one of the major identities of the Romanian spirituality.

As *folklore interpreter*, *Maria Golban Șomlea* is an active presence on the scene of various shows, festivals and TV shows, with a strict selection formed to understand the anthropological unit of the traditions of our peasants.

Regardless of the field of manifestation, hard work, the activity carried out by *Maria Golban Șomlea*, are defined by rationality, wisdom, soul balance, prudence, "classic simplicity", which does not mean ideational or imaginative poverty, but, on the contrary, depth, aspiration to primary things, to essence, to perenniality.

Conf. Univ. Dr. (*PhD Associate Professor*) **Aurel Bodiu,**
"Avram Iancu" University of Cluj-Napoca

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

PREAMBLE

Writing a book about an artist represents for any author a thing marked by a certain difficulty and, to an equal extent, a challenging element. If the respective "subject" has also other professional preoccupations, besides those that define the scene area, then the two aspects acquire additional valences!

The biographical volume *Maria Golban Șomlea.Folclor nepieritor (Maria Golban Șomlea.Eternal Folklore)*, as this is what we are talking about, meets these conditions and the reader will be persuaded of this fact as the reading advances.

This book is structured following a certain conception, more rigorous compared to others of the same type, so as to give the possibility to be read on chapters that form it, not necessarily under its full form, depending on the time and interest for a theme or other of those who open its covers.

The first chapter of the volume is a stimulating dialogue of the author, a discussion with Maria Golban Șomlea, public personality of a great complexity, in which caution is intentionally neglected, yet without exaggerating, in order to offer the readers those details that can captivate them.

Named „Dialog cu Maria Golban Șomlea" (*Dialogue with Maria Golban Șomlea)* it includes suggestive sub-chapters like „Copilăria, anii de școală și de liceu" (*Childhood, School and High-school Years*), „Studiile universitare" (*University Studies*), „Viața personală" (*Personal Life*), „Activitatea artistică" (*Artistic Activity*), „Cercetarea etnografică și activitatea instituțională în domeniul culturii" (*Ethnographic Research and the Institutional Activity in the Culture Field*) and „Omul de televiziune Maria Golban Șomlea" (*Maria Golban Șomlea – the TV Personality*).

The following chapter, entitled „De prin presă adunate" (*Collections from Media*) is less voluminous, made by bringing to the attention of

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

those interested some texts, that we'll call "evaluative", which concern Maria Golban Șomlea, texts that bear the signature of some remarkable opinion leaders, like the literary critic *Petru Poantă* or the journalist from Cluj *Michaela Bocu*, a specialist of the cultural analysis articles!

Also important are the interviews taken, in different periods, by the professor and folklore TV show producer from Mures *Mihai Teodor Nașca*, a passionate of our traditional culture and a great admirer of the artist, but also with the journalist of Oltenia Television from Craiova.

The third chapter, „Gânduri și aprecieri" (*Thoughts and Considerations*) is, as it is easy to deduce, an addition of favourable opinions, at anniversary time, the artist and ethnologist Maria Golban Șomlea celebrates 50 years of life and over 30 years of career, which reach, from almost all "angles", the aspects that have her as subject.

As you will see for yourself, they are words coming from the heart, but, to an equal extent, filtered by reason, unexaggerated with anything (on the contrary, I would say) which come to shed a natural light on the creed of a human being who dedicated completely, of a total manner, on the altar of art and traditional culture, of the beauty, in a world, so far from them, unfortunately!

And in order to "complete" the written word, the book contains at the end of each chapter, as it is natural in such literary approaches, suggestive images about Maria Golban Șomlea included in photographic albums.

In the ending of this brief "Preamble" I should thank all those who responded to the collaboration steps and first of all to *Libris Editorial* Publishing House from Brașov, its owner, Mr. *Virgil Oniță* and Mrs. *Dana Aghelescu*, the manager of the resort department, who offered all their support so this volume can see the printing light!

Happy reading, dear reader!

The author

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

CUVÂNT ÎNAINTE

Maria Golban Șomlea este deja cunoscută în lumea artistică pentru reflecțiile sale asupra tradițiilor țărănești prezentate în lucrările și articolele din publicații și volume colective și, în primul rând, cu privire la *portul popular tradițional* din Transilvania. Sinteza aceasta, dincolo de încadrarea într-o teorie etnologică sau în alta, are punctul de rezistență în materialul documentar cules dintr-un areal care, geografic, se numește Nordul Transilvaniei. Voi aminti aici două *lucrări de referință*: „Portul tradițional românesc din Bistrița-Năsăud" și „Portul românesc și maghiar din județul Cluj. Interferențe culturale", alături de numeroase articole de specialitate publicate în volume, reviste, ziare.

Maria Golban Șomlea se afirmă tot mai riguros, cu eleganță și profesionalism, într-un domeniu pretențios și, în care, nu puțini cred că toată lumea se pricepe: în limbaj comun, cel al *culturii populare*.

Lucrările ei, tablete-eseuri, sunt parcă incizii făcute într-o lume serioasă, cu temeiuri raționale, dar și de basm și magie, cu o rigurozitate logică, aspră, cu o frumusețe fascinantă și cu delicatețea feminină care o reprezintă. Prin preocupările ei, în mod special de teren, *Maria Golban Șomlea* este, în același timp, *folclorist* și *etnograf*, adică are profilul științific al unui etnolog autentic, cu deschideri confirmate spre viziunea antropologică asupra culturii țărănești, un hermeneut al valorilor, a semnelor și simbolurilor.

Așa cum, în domeniul amintit, în hermeneutica aplicată valorilor etnografice, autoarea este o maestră a nuanțelor, același lucru se întâmplă și în studiile și articolele sale, ce tind să refacă, astfel, înțelesuri originale ale culturii țărănești. *Etnografia* este văzută de *Maria Golban Șomlea* ca un studiu presupunând nu comparația sistemică și sistematică a folclorului, credințelor și producțiilor diferitelor etnii din interferențe culturale, ci ca un *studiu comparativ* al diferitelor manifestări regionale ale folclorului nostru. Ceea ce se urmărește este ridicarea de la particularul unor regiuni ale țării (în speță Transilvania) la nivelul general, cu scopul

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

de a descoperi liniile de rezistență ce dau unitate filosofică și stabilitate culturii noastre de acest gen.

Ca *om de televiziune* a realizat emisiunea „Folclor nepieritor" la NCN TV Cluj-Napoca din august 2001 până în august 2011, a prezentat o emisiune-concurs la Favorit TV București în anii 2006-2007 și emisiunea de divertisment și folclor „Un Show cu Gust" la Look TV Cluj-Napoca în 2015.

A *inițiat*, a *realizat* și a *prezentat* numeroase spectacole, festivaluri și evenimente culturale, încercând să readucă *cultura țărănească*, trecută acum mai mult în muzee și cărți, în actualitate, demonstrând că, și azi, la acest început de veac și de mileniu, reprezintă una dintre identitățile majore ale spiritualității românești.

În calitate de *interpret al cântecului popular*, *Maria Golban Șomlea* constituie o prezență activă pe scena a numeroase spectacole, festivaluri și emisiuni tv, cu o selecție riguros alcătuită pentru a înțelege unitatea antropologică a tradițiilor țăranilor noștri.

Indiferent de domeniul manifestării, munca asiduă, activitatea susținută desfășurată de *Maria Golban Șomlea*, se definesc prin raționalitatea, cumințenia, echilibrul sufletesc, chibzuința, „simplitatea clasică", ceea ce nu înseamnă sărăcie ideatică sau imaginativă ci, dimpotrivă, profunzime, aspirație spre structuri primare, spre esență, în fond, spre perenitate.

Conf. Univ. Dr. **Aurel Bodiu,**
Universitatea „Avram Iancu"
Cluj-Napoca

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

PREFAȚĂ

A scrie o carte despre un artist reprezintă, pentru orice autor, un lucru marcat de o anumită dificultate și, în egală măsură, un element provocator. Dacă „subiectul" respectiv mai are și alte preocupări de natură profesională, decât cele care definesc spațiul scenei, atunci cele două aspecte capătă valențe suplimentare!

Volumul biografic *Maria Golban Șomlea. Folclor nepieritor*, pentru că despre el este vorba, întrunește aceste condiții iar cititorul se va convinge de asta pe măsura lecturării lui.

Cartea de față este structurată după o anumită concepție, mai riguroasă, prin comparație cu altele de aceeași factură, în așa fel încât să dea posibilitatea de a fi citită și pe capitolele care o alcătuiesc, deci, nu neapărat sub forma sa integrală, în funcție de timpul și de interesul pentru o temă sau alta a celui care îi deschide copertele.

Primul capitol al volumului este un dialog antrenant al autorului, o discuție cu Maria Golban Șomlea, persoană publică de o mare complexitate, în care menajamentele sunt voit neglijate, fără însă a se exagera, tocmai în ideea de a oferi cititorului acele detalii care îl pot captiva.

Denumit „Dialog cu Maria Golban Șomlea" el cuprinde subcapitole sugestive, precum „Copilăria, anii de școală și de liceu", „Studiile universitare", „Viața personală", „Activitatea artistică", „Cercetarea etnografică și activitatea instituțională în domeniul culturii" și „Omul de televiziune Maria Golban Șomlea".

Capitolul următor, intitulat „De prin presă adunate" e mai puțin „stufos" fiind realizat prin readucerea în atenția celor interesați a unor texte, să le spunem „evaluative", care o vizează pe Maria Golban Șomlea, texte care poartă semnătura unor formatori de opinie remarcabili, precum criticul literar *Petru Poantă* sau jurnalista clujeană *Michaela Bocu*, o specialistă a articolelor de analiză culturală!

La fel de importante sunt și interviurile luate, în perioade diferite, de către profesorul și realizatorul de emisiuni folclorice de televi-

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

ziune mureșean *Mihai Teodor Nașca*, un împătimit al culturii noastre tradiționale și un mare admirator al artistei, dar și cu jurnalistul Televiziunii Oltenia din Craiova.

Capitolul al treilea, „Gânduri și aprecieri" este, așa după cum e lesne de dedus, o sumă de opinii apreciative, la ceas aniversar, artista și etnologul Maria Golban Șomlea împlinind 50 de ani de viață și peste 30 de ani de carieră, care ating, din aproape toate „unghiurile", aspectele având-o ca subiect pe sărbătorită.

Sunt, așa după cum vă veți convinge, cuvinte pornite din inimă, dar, în egală măsură, filtrate de rațiune, cu nimic exagerate (ba dimpotrivă, aș spune eu) care vin să pună într-o lumină firească crezul unui om care s-a dedicat, de o manieră totală, pe altarul artei și culturii tradiționale, al frumosului, într-o lume, din păcate, atât de departe de acestea!

Și, pentru a „întregi" slova scrisă, cartea include la sfârșitul fiecărui capitol, așa cum e firesc în astfel de abordări literare, imagini sugestive despre Maria Golban Șomlea grupate în albume fotografice.

În încheierea acestei „Prefețe" succinte se cuvine să adresez mulțumiri tuturor celor care au răspuns demersurilor de colaborare și, în primul rând, *Editurii Libris Editorial* din Brașov, domnului *Virgil Oniță,* administratorul Grupului de firme Libris Brașov, și doamnei *Dana Angheles-cu*, director Libris Editorial, care au manifestat toată deschiderea pentru ca volumul de față să poată vedea lumina tiparului!

Lectură plăcută, dragă cititorule!

Autorul

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

DIALOG CU MARIA GOLBAN ȘOMLEA

Copilăria, anii de școală și de liceu

Florin-Vasile Șomlea: - Dragă Maria, aparții unui spațiu râvnit de mulți oameni, un spațiu, aș spune, privilegiat, la care au acces foarte puțini și, poate, tocmai de aceea, invidiat de unii: *viața artistică*!

La fel de puțini știu însă că, pentru a atinge dimensiunea plenitudinii ca artist, indiferent de domeniul de specialitate, e nevoie, pe lângă talent și vocație, de perseverență, de seriozitate și, mai ales, de muncă, de foarte multă muncă! Apoi, că satisfacțiile, atâtea câte or fi fiind ele într-o lume frământată și destul de convulsivă, precum cea artistică, vin rar și, uneori, mai târziu decât și-ar dori cei care îmbrățișează această activitate.

În ceea ce te privește, tu nu te-ai mulțumit numai cu statutul de artist, de interpretă de muzică populară, ci, ca urmare a unei adevărate și profunde pasiuni pentru cultura tradițională a spațiului românesc, lucru oarecum firesc pentru cineva ca tine, care își are obârșia în vatra satului, ai aprofundat acest domeniu prin studii universitare, prin activitate și prin exprimarea punctelor proprii de vedere în cărți, în articole de specialitate și în emisiuni de televiziune, ceea ce merită a fi apreciat!

Despre toate acestea și despre multe altele, mi-am propus să dialogăm în cele ce urmează, acum, când urmează să împlinești 50 de ani de viață și peste 30 de ani de activitate artistică, și sper că cititorii vor fi captivați de conversația noastră câștigând, totodată, informații folositoare despre fascinantul domeniu al folclorului.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Așadar să purcedem la drum, cum s-ar spune, și să începem cu începutul.

Maria Golban Șomlea: - Da, cu începutul... Care a avut loc acolo, „acasă", în Frăsinetul meu natal, în sătucul acela protejat de măreția muntelui Vlădeasa, de la care, cred eu, am împrumutat dârzenia și rezistența la multe dintre „intemperiile" vremurilor care au trecut peste mine.

M-am născut într-o zi de *Florar*, la răsăritul soarelui, așa cum, atât de frumos, îmi povestea mama mea, *Ana Golban*. Sunt prima dintre cele trei surori (celelalte două fiind Ioana și Elena) și, deși nu mi se datorează, m-a bucurat „rolul" avut de „soră mai mare" care, pe lângă dragostea pe care le-a dăruit-o întotdeauna, cu generozitate, a avut și responsabilitatea îngrijirii lor, „rolul" de o „a doua mamă"!

Deși crescută fără tată, copilăria a decurs, ca pentru fiecare dintre noi, cu frumusețile și greutățile ei! Frumusețile erau generate de puritatea și farmecul locurilor natale, de lipsa de „poluare", în vreun fel, de simplitatea oamenilor de la munte. Greutățile țineau mai ales de condițiile de trai dificile datorate lipsei infrastructurii, a curentului electric, a bisericii din sat, a școlii generale cu clasele V-VIII...

Florin-Vasile Șomlea: - Ca o paranteză a discuției noastre, aș dori să știu dacă absența tatălui din familie a contat, dacă ai resimțit-o și în ce fel anume?

Maria Golban Șomlea: - Nuu! Nu, și pentru asta, îi mulțumesc lui Dumnezeu și mamei mele! Prin grija ei, chiar dacă sunt convinsă că i-a fost foarte greu, mama a reușit să compenseze absența tatălui.

Revenind la condițiile dificile în care se desfășura viața oamenilor din acele locuri, acestea au reprezentat motivul pentru care și anii copilăriei mele, ca și ai altora din acel loc, au fost luminați de lampa cu petrol iar Sfintele Liturghii ale duminicilor și ale marilor praznice erau precedate de drumul dus-întors de cinci kilometri, pe care l-am parcurs, mai apoi, și în cei patru ani de gimnaziu. De altfel, puțini dintre consătenii care au mai rămas în satul în care m-am născut se bucură abia azi, și doar de câțiva ani, de beneficiile curentului electric, în timp ce infrastructura este aceeași ca în urmă cu patru decenii, ba, s-ar putea spune, că este mai proastă și mai deteriorată, chiar!

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Ei, cu toate aceste neajunsuri despre care vorbesc, eu am păstrat în suflet numai bucuria amintirii acelor vremuri, în care satul era plin, ulițele „duceau și aduceau" oamenii preocupați de treburile lor. După o zi încărcată de muncă, seara vedeai fiecare casă luminând întunericul prin ferestrele ca niște ochi obosiți, gata de culcare. Oamenii erau pregătiți însă pentru ca, a doua zi, să o ia de la capăt, iară și iară...

Îmi amintesc, cu atâta nostalgie, serile de iarnă când, copii fiind, ne întâlneam la săniuș și, până târziu în noapte, produceam un adevărat vacarm cu glasurile noastre care exprimau atâta bucurie! În acele împrejurări uitam de frig, uitam de foame și ni se părea că aparținem unui univers numai „al nostru", întrerupt, ce-i drept, din când în când, de strigătele îngrijorate ale mamei, temătoare că ne-am putea îmbolnăvi...

Apoi, vremea trecând, când am început să merg la școala generală din Scrind, satul vecin (clasele V-VIII) din comuna noastră, lucrurile s-au mai schimbat! Acum mă simțeam, deja, „mare"!

Iernile am participat și la câteva șezători (care la noi se mai numesc și *habe*), dar cel mai mult mi-a rămas în minte primul joc la care am participat. Un joc ținut în șură, așa cum azi doar în povești sau în lucrări de specialitate mai găsim. Aveam 10 ani, așadar nu eram unul dintre personajele implicate în „acțiunea principală", rolul meu fiind unul „secundar".

Împreună cu alții de vârsta mea, mă cățărasem pe gardul de lângă șură pentru a putea vedea, cât mai bine, „cine cu cine" și „cum" joacă.

Chicoteam, ori de câte ori, vreo „pereche" trecea pe lângă noi ținându-se de mână! La fel ca șezătoarea și jocul constituia un „loc" unde se formau „perechi" care urmau să se căsătorească, să alcătuiască noi familii.

Florin-Vasile Șomlea: - Apropo de cuvântul „habă", la un moment dat, ai impus atenției publicului un cântec, devenit un fel de șlagăr, având ca titlu „Du-te bade-n ceie habă", termenul respectiv intrigându-i pe unii și atrăgându-i pe alții, tocmai prin ineditul său. Ce ne poți spune despre acest cântec popular?

Maria Golban Șomlea: - „Du-te bade-n ceie habă" este un cântec satiric. Melodia am primit-o, prin anul 2006, de la colegul meu de la acea vreme, cercetătorul științific Mircea Câmpeanu, și face parte dintre

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

culegerile lui Béla Bartók[1] iar textul l-am găsit într-o carte mai veche de folclor. Mi s-a părut că cele două elemente se „îmbină" foarte bine și, se pare că, am fost inspirată. În acest text regăsim scene din șezătarea de altădată, adică din „habă", cum se numește obiceiul în zona de vest a Transilvaniei.

Revenind la subiect, tot „copilă" fiind, am asistat la activități care alcătuiesc ritualul nunții. Am văzut *chemători* invitând satul la nuntă, am văzut „fete fecioare"[2] împletind cununi de *sasău*[3] *pentru miri și am ascultat cântece* și *chiuituri* pe drumul către biserică.

În această perioadă a vieții, însă, am resimțit și durerea la „plecarea" cuiva spre cele veșnice! Am participat la împodobirea bradului pentru un tânăr care n-a mai apucat să-și vadă mireasa, am văzut dându-se de pomană peste sicriul celui mort, am cules, alături de ceilalți copii, bănuți aruncați pentru plata „trecerii la vamă".

Tot atunci am simțit și primii fiori ai stării, firești și unice a vârstei, când, de Sfântul Gheorghe, feciorii ne așteptau „pe vale" pentru a ne uda sau chiar pentru a ne arunca în râu, deși semnificația ritualică a gestului (*apotropaic*[4]*)* respectiv am înțeles-o mult, mult mai târziu.

Pe la șaisprezece ani, de Crăciun, am primit feciorii colindători. Cam aceasta era vârsta de la care erau fetele colindate, la noi! Trăirea acelor momente este greu de descris, cu atât mai mult cu cât, aceștia, m-au chemat și la „jocul satului", lucru de mare cinste în lumea rurală!

Apoi, nu pot uita bucuria și nedumerirea la auzirea vacarmului creat de *ceata de feciori* venită „cu clopotele" de Bobotează (în unele zone, obiceiul se numește „Chiraleisa"). Feciorii satului înconjurau casele și livezile scuturând o rudă de lemn pe care puneau cele mai mari tălăngi. Am aflat de la mama că rolul acestui obicei era de „alungare a răului" din casă și din gospodărie...

1 *Bartók Béla Viktor János* (1881-1945), folclorist, compozitor și pianist maghiar născut la Sânnicolau Mare. Ca *folclorist* s-a remarcat prin culegeri de muzică populară maghiară, românească, sârbească, croată etc.

2 *Fată fecioară* (reg.) - fată mare, considerată „pregătită pentru măritat". Mai are și înțelesul de persoană castă sau virgină.

3 *Sasău* (reg.) – plantă de grădină, mereu verde. În alte zone se numește safiu, saschiu, fonfiu, barbânoc, brebenoc etc.

4 (Obiect) căruia i se atribuie proprietatea magică de a feri pe purtătorul lui de farmece, de boli etc. Referitor la *superstiția* apărării împotriva duhurilor rele. Și *amuletă* sau *talisman*. (DEX)

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

ALBUM FOTOGRAFIC
Copilăria, anii de școală și de liceu

Maria Golban
în clasa a V-a.

În clasa a VII-a.

Maria între surorile ei,
Elena (st.) și Ioana (dr.),
la vârsta de 14 ani
(clasa a VIII-a).

În anul I la Liceul
Industrial „Clujana”.

În anul II cu Otilia Iancu,
profesoara de Tehnologie.

Iarna în curtea liceului...

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

La festivitatea de încheiere a cursurilor medii ale Liceului de istorie-filologie „Ady Șincai" din Cluj-Napoca.

Între colegele de liceu...

Cu profesoara de limba română, Natalia Sălăjean.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

CUPRINS

FOREWORD **5**
PREAMBLE **7**
CUVÂNT ÎNAINTE **9**
PREFAȚĂ **11**
BIOGRAFIA **13**

DIALOG CU MARIA GOLBAN ȘOMLEA **25**
COPILĂRIA, ANII DE ȘCOALĂ ȘI DE LICEU 25
Album fotografic: Copilăria, anii de școală și de liceu *34*
STUDIILE UNIVERSITARE 37
Album fotografic: Studiile universitare *41*
VIAȚA PERSONALĂ 43
Album fotografic: Viața personală *47*
ACTIVITATEA ARTISTICĂ 51
Album fotografic: Diplome, Afise *61*
Album fotografic: Activitatea artistică *64*
CERCETAREA ETNOGRAFICĂ ȘI ACTIVITATEA INSTITUȚIONALĂ ÎN DOMENIUL CULTURII 89
Album fotografic: Cercetarea etnografică și activitatea instituțională în domeniul culturii *100*

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

OMUL DE TELEVIZIUNE
MARIA GOLBAN ȘOMLEA 108
Album fotografic Omul de televiziune Maria Golban Șomlea ..118

DE PRIN PRESĂ ADUNATE 128

GÂNDURI ȘI APRECIERI 145

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

CĂRȚI EDITATE DE LIBRIS EDITORIAL

Nervi – Laurențiu-Ciprian Tudor
Poezii pe ape – Mihaela Beleaua
Incredibil.Iubesc – Silvan Stâncel
Secretul crucii – Doru Munteanu
Serendipity. Despre România, Europa și lume – Iulia Badea-Guéritée
Palladium – Teofil Mihăilescu
Necunoscutul, volumele 1 și 2 – Alexandra Gheorghe
Șalom și leuștean – Angela Bîrsan
Acum: Momentul – Florin Natu
Lu, păianjenul visător – Florin Natu
Așa vrem noi!!! – Maria Stati
Dincolo de cortină – Gabriela Hornoiu
Aripi brașovene – Alcibiade Kivu
Basme și povești din Șcheii Brașovului și de pe alte meleaguri ardelene – Alexandru Stănescu
Semne de carte – Cristian Muntean
Aberez cu stil în catrene târzii – Alexandra Gheorghe
Chiriașul secundei, volumele 1 și 2 – Florin Șindrilaru
Romaiate, ediția a III-a – Dumitru Nicodim-Romar
Jocul regelui – Cristian Radu Georgescu, Dan Constantin Enescu
Increible.Amo – Silvan Stâncel
Limba și literatura română. Bacalaureat. Subiectul al III-lea – coord. Mircea Moț
Nesfârșite îmbrățișări – Raluca Șoltuzu
The Bridge. Amintiri din timpuri și locuri diverse – Adrian Tuchel
The Bridge. Memorie di tempi e luoghi diversi – Adrian Tuchel
Captivă în luciditate – Mădălina- Iuliana Mușat
Fabule moderne – Tatiana Țîbuleac
Odessa Blues – Charles Haquet
Declarații de dragoste 0 Cătălin-Paul Costin
Doru Munteanu - un romancier în crucea mileniului – Florin Șindrilaru
Între lumi. Convorbiri cu Nicolae Steinhardt – Nicolae Băciuț
Zodia palmelor tale – Mihaela Aionesei
Seria: Stele întunecate – Tărâmul de dincolo vol – Eliza Mazilu
Trăim fără noi – Felicia Popa
Îngeri rătăciți – Marius-Albert Neguț
Nu mă tem – Silviu Urdea
Steps towards the 9th Grade –
Ana-Maria Vlădău, Simona Moldovan, Oana Tihărău

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Fericirea este o definiție personală – Chris Samy
Tehnica îngrijirii omului sănătos și bolnav – Liliana Rogozea, Tatiana Oglindă
Teste pentru asistenții medicali – Liliana Rogozea
Între două vieți – Dan Olăianoș
Icari curioși/Curiosos Icaros – Lluis Alemany Giner
Banii României – Mircea Coșea
Trilogie Zilele Ființei: Duminica Mare, Vinerea Neagră, Miercurea Regală – Doru Munteanu
Puncte de vedere politice și geopolitice – Florin-Vasile Șomlea
Partitură pentru ferestrele copacilor – Romina Mălina Constantin
Cum l-am învins pe Dracula – Nicole Duțu
Jurnalul cuvintelor tăcute – Lăcrămioara Stoie
The Bridge. Memories of times and places – Adrian Tuchel
Epistolar albastru-roz – Gabriella Costescu
Emoțiile Dianei – Elena Drăgoi
De la lume adunate – Mihai Teodor Nașca
Singular - Lamentări, observații, poezii și alte texte – A.G. Weinberger
Călătorind prin Europa alături de George Hudiță …
în lumea cuvintelor încrucișate – volumul I
Praf de lună – Sorina Bascoveanu
De vorbă cu mine însămi – Prentice Mulford
Femei perfect de imperfecte – Alexandra Cristea, Andreea Ignat, Andreea Mariniciu, Carmen Păun, Irina Butnaru, Nancy Samargiu, Raluca Luca, Smaranda Biliuți
Cântecele unui derbedeu – Ovidiu Niculescu
La inimi – Carmen Gheorghe
ALIVE TVR CLUJ, Auschwitz – 70 de ani

Libris
EDITORIAL
Respect pentru oameni și cărți